II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2008 m. liepos 16 d.

dėl valstybės pagalbos Nr. C 29/04 (ex N 328/03), kurią Italija suteikti Vilasor cukraus rafinavimo įmonei, priklausančiai „Sadam ISZ“

(pranešta dokumentu Nr. C(2008) 3531)

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(2009/704/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

paraginusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal minėtą straipsnį ir atsižvelgusi į pateiktas pastabas,

kadangi:

I. **PROCEDŪRA**

(1) 2003 m. liepos 22 d. raštu Italija pranešė Komisijai apie pagalbą Vilasoro cukraus rafinavimo įmonei, priklausančiai įmonei „Sadam ISZ“. 2003 m. Rugsėjo 19 d. ir 2004 m. kovo 30 d. raštais Italija pateikė Komisijai papildomos informacijos.

(2) 2004 m. rugsėjo 8 d. raštu Komisija pranešė Italijai apie sprendimą pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl minėtos pagalbos.

(3) 2004 m. spalio 13 d. ir 2005 m. balandžio 7 d. raštuose Italija Komisijai pateikė Italijos valdžios institucijų pastabas dėl sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

(4) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* [1]. Komisija paragino suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl šios pagalbos.

(5) Komisija iš suinteresuotųjų šalių gavo pastabų šiuo klausimu. Ji persiuntė jas Italijai, kad ši galėtų jas pakomentuoti ir gavo atsakymą, pateiktą 2005 m. gegužės 18 d. rašte.

(6) 2008 m. sausio 31 d. ir 2008 m. balandžio 14 d. raštais Italijos valdžios institucijos Komisijai pateikė 2007 m. kovo 29 d. rašte prašomą pateikti informaciją.

II. **APRAŠYMAS**

(7) Pagalbos gavėja – Vilasoro cukraus rafinavimo įmonė, priklausanti „Sadam ISZ“, – vienintelė vienoje didžiausių Vidužemio jūros salų Sardinijoje esanti cukrinių runkelių perdirbimo įmonė.

(8) Italijos valdžios institucijos šiai gamyklai suteikė 3,5 mln. EUR, skirtų kompensuoti dalį nuostolių, patirtų sumažėjus cukraus gamybai dėl to, kad dėl 2001–2002 m. kilusios sausros cukrinių runkelių pristatyta mažiau.

(9) Kompetentingos institucijos pateikė duomenis apie užaugintus runkelius, kurie parodo, kad regione runkelių užauginta mažiau, todėl taip pat mažiau jų pristatyta į cukraus gamyklą. Palyginti su 1998–2000 m. laikotarpiu, 2001 m. užauginta 39 % mažiau, o 2002 m. – 68 % mažiau [2].

[1] OL C 51, 2005 3 1, p. 9.

[2] Komisija leido teikti pagalbą Sardinijos ūkininkams pagal Bendrijos valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui gairių 11.3 punktą (EB OL C 28, 2000 2 1, p. 2), skirtą dėl šios sausros patirtai žalai atlyginti, pagalba Nr. 745/2000 ir Nr. 331/02.

(10) Kompetentingos valdžios institucijos Vilasoro rafinavimo įmonės patirtus nuostolius apskaičiavo remdamosi įmonės 1998–2002 m. balansuose pateiktais duomenimis; nustatyta nuostolių suma 6 858 448 EUR ([3]). Naudotas nuostolių skaičiavimo būdas: institucijos paskaičiavo pastovių lyginamojo laikotarpio (1998–2000 m.) sąnaudų vienai tonai cukraus santykį su pastoviomis sąnaudomis tonai cukraus 2001 m. ir 2002 m. Pastoviomis sąnaudomis laikyta: išlaidos nuolatiniams darbuotojams, krovos darbams (trečiųjų šalių teiktos paslaugos ir sandėliavimo mokesčiai), bendrosios išlaidos, amortizacija ir finansinės išlaidos ([4]). Lyginamuoju laikotarpiu pastoviųjų sąnaudų poveikis produktui sudarė 166,61 EUR/t ([5]). 2001–2002 m. tokio pat skaičiavimo rezultatai: pastoviųjų sąnaudų poveikis produktui 2001 m. sudarė 287,95 EUR/t ([6]), o 2002 m. – 569,18 EUR ([7]). Didžiausias pastoviųjų sąnaudų poveikio dydis, lyginant su lyginamuoju laikotarpiu, gautas lyginamojo laikotarpio pastoviųjų sąnaudų poveikio dydį atimant iš 2001 m. ir 2002 m. lyginamojo laikotarpio pastoviųjų sąnaudų poveikio dydžio. 2001 m. rezultatas 121,34 EUR/t, o 2002 m. rezultatas 402,58 EUR/t ([8]). Norint paskaičiuoti bendrą patirtų nuostolių dydį, bendras 2001 m. ir 2002 m. pagaminto cukraus kiekis padaugintas iš pirmiau nurodyto indekso. Nustatyta 2001 m. patirtų nuostolių dydis – 2 427 278 EUR, 2002 m. – 4 431 170 EUR ([9]), t.y. iš viso 6 858 448 EUR.

(11) Todėl Italijos institucijų skirta 3,5 mln. suma sudarė 51 % patirtų nuostolių. Italijos institucijos paaiškino, kad pagalbos suma nustatyta atsižvelgiant į biudžeto galimybes.

(12) Ši pagalba neteikiama kartu su kitokia pagalba.

(13) Norėdamos įrodyti, kad 2001–2002 m. saloje sausra buvo išskirtinė, Italijos institucijos pateikė dokumentus, kuriuose nurodyti Sardinijos regioninės agrometeorologijos tarnybos (ital. SAR) ([10]) parengti paskutiniųjų dešimties metų meteorologiniai duomenys. Šie duomenys parodo, pavyzdžiui, sausros trukmę, vandens atsargų lygį, taip pat pateikiami duomenys apie 2001–2002 m. Sardinijos agroklimatinę padėtį.

(14) Be to, Italijos institucijos nurodė, kad pagalba cukriniams runkeliams auginti buvo skirta keletą kartų. 1990–2002 m. laikotarpiu pagalba buvo skirta 1995, 2000, 2001 ir 2002 m.

(15) Italijos institucijų manymu, pagalba su bendrąja rinka suderinama pagal Bendrijos 2000–2006 m. valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui gairių ([11]) (toliau – Gairės) 11.3.1 punktą, nes, pasak institucijų, ji skirta cukraus rafinavimo įmonės dėl gaivalinei nelaimei prilyginamų oro sąlygų, dėl kurių užauginta mažiau cukrinių runkelių, patirtiems nuostoliams kompensuoti.

(16) Italijos institucijų teigimu, toks aiškinimas atitinka Komisijos praktiką šioje srityje ([12]), kai egzistuoja glaudus pirminės žemės ūkio produktų gamybos ir tokių produktų perdirbimo ryšys, ypač tais atvejais, kai atitinkama žemės ūkio produktų perdirbimo įmonė neturi kitų būdų apsirūpinti žaliava.

(17) Atsižvelgdamos į tai Italijos valdžios institucijos teigė, kad cukraus gamybos iš cukrinių runkelių sektoriuje žemės ūkio ir pramonės aspektai glaudžiai susiję ir priklauso vienas nuo kito. Cukrinių runkelių perdirbimo įmonės egzistavimas priklauso nuo to, ar yra tinkamas „aprūpinimo regionas“; ir Vilasoro perdirbimo įmonė užsiima išimtinai šioje saloje esančiame aprūpinimo regione užaugintų cukrinių runkelių perdirbimu. Italijos valdžios institucijų teigimu, dėl fiziologinių savybių Vidužemio jūros baseine užaugintų cukrinių runkelių derlius turi būti nuimamas per labai trumpą laiką, kai cukraus kiekis juose yra didžiausiais, ir runkeliai greitai (per 36 val. po derliaus nuėmimo) nuvežami į perdirbimo įmonę, kitaip sumažėtų juose esančio cukraus kiekis ir į juos įsimestų grybelis, dėl kurio cukriniai runkeliai taptų

([3]) 2003 m. lapkričio 27 d. raštu kompetentingosios institucijos Komisijai pateikė balansą ir jų nuostolių dydžio skaičiavimus.

([4]) Autoritetingos valdžios institucijos išskaičiavo 27,2 % amortizaciją 2000–2002 m., kuri lygi pagalbos, įmonės „Sadam Spa“ gautos kaip valstybės pagalba, skirtos investicijoms į Vilasoro perdirbimo įmonės restruktūrizavimą. Valstybės pagalba Nr. 157/99, Sprendimas (2000) D/103781, 2000 m. gegužės 19 d. (OL C 175, 2000 6 24, p. 20).

([5]) Per visą lyginamąjį laikotarpį bendra pastoviųjų sąnaudų suma sudarė 15 762 413,37 EUR, o cukraus iš viso pagaminta 94 609 tonų (15 762 413,37 / 94 609 = 166,61 EUR/t).

([6]) 2001 m. pastoviosios sąnaudos sudarė 5 760 061,14 EUR, o cukraus pagaminta 20 004 tonos (5 760 061,14 / 20 004 = 287,95 EUR/t).

([7]) 2002 m. pastoviosios sąnaudos sudarė 6 265 000,70 EUR, o cukraus pagaminta 11 007 tonos (6 265 000,70 / 11 007 = 569,18 EUR/t).

([8]) 2001 m.: (287,95 – 166,61) = 121,34 EUR/t; 2002 m. / (569,18 – 166,61) = 402,58 EUR/t.

([9]) 2001 m.: (121,34 × 20 004) = 2 427 278 EUR; 2002 m.: (402,58 EUR × 11 007 t) = 4 434 170 EUR.

([10]) SAR yra Sardinijos viešoji agrometeorologijos tarnyba.

([11]) OL C 28, 2000 2 1, p. 1.

([12]) Tam jos cituoja 2000 m. gruodžio 5 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos schemos 185/2000 (OL C 19, 2001 1 20, p. 6)). Šiuo atveju Komisija moliuskų valymo įmonėms po 1997 m. įvykusio užteršimo augalinėmis gleivėmis suteiktas kompensacijas laikė suderinamomis su Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktu.

netinkami naudoti. Dėl šios priežasties aprūpinimo regionai paprastai yra 80–100 km spinduliu nuo perdirbimo įmonių, o derliaus nuėmimas ir perdirbimas trunka labai trumpai. Artimiausias Vilasoro cukraus gamyklos tiekimo šaltinis yra žemyninėje Italijoje, nuo gamyklos nutolęs 250 km atstumu, iš kurių 180 km įveikiami jūra.

(18) Italijos valdžios institucijos pažymėjo, kad cukraus gamyba Bendrijos mastu reguliuojama taikant bendrą cukraus sektoriaus rinkos organizavimą (cukraus BRO reglamentas) ([13]). Jame nustatyta, kad rafinavimo įmonės su aprūpinimo regiono runkelių augintojais turi sudaryti sutartis dėl valstybės joms suteiktų cukraus gamybos kvotų „A + B“, kurios leistų gauti pagal BRO nustatytą kainą ir pajamas. Viršijant „A + B“ kvotas pagamintam cukrui vidinės paramos priemonės negali būti taikomos, tokiu cukrumi taip pat negalima laisvai prekiauti bendrojoje rinkoje. Todėl rafinavimo įmonių sudaromose auginimo sutartyse su žaliavą tiekiančiais ūkiais paprastai nustatomas auginimo plotas, kuriame užaugintas kiekis neviršytų valstybės rafinavimo įmonei skirtų „A + B“ kvotų. Atsižvelgiant į tai, rafinavimo įmonei kiltų sunkumų apsirūpinti žaliava ne iš savo aprūpinimo runkeliais regiono, nes ne pagal augimo sutartis užauginamų, perdirbti tinkamų runkelių kiekis ribotas, taip pat todėl, kad cukraus perdirbimo įmonės turi pasirašyti tiekimo sutartis. Be to, Vidužemio jūros baseine alternatyvūs aprūpinimo runkeliais regionai turi būti pakankamai arti, kad būtų užtikrintas tinkamos naudoti produkcijos tiekimas.

(19) Italijos valdžios institucijos taip pat norėjo įvertinti galimybę Vilasoro įmonei perdirbti tinkamos žaliavos rasti kitur, tačiau žemyninėje Italijos dalyje esančios auginimo vietovės taip nutolusios, kad runkelius vežti visiškai neekonomiška, be to, žaliava į gamyklą būtų pristatyta nebetinkamos naudoti būklės.

(20) Italijos valdžios institucijos Komisijai pateikė terminų ir runkelių atvežimo iš žemyninėje Italijos dalyje esančio „alternatyvaus“ regiono modeliavimo duomenis. Runkelių atvežimas į Sardiniją nuo pakrovimo užtruktų apie 2,5 dienos. Kadangi runkeliai būtinai turi būti perdirbti per 36 valandas (1,5 d.) nuo derliaus nuėmimo, jie būtų pristatyti jau nebetinkami naudoti. Tokios operacijos kaina pagal kompetentingų institucijų skaičiavimus abiems laikotarpiams sudarytų apie 10 188 000 EUR.

(21) Dėl specifinio sausros pobūdžio ir su juo susijusios Sardinijoje taikomos vandens naudojimo politikos Italijos valdžios institucijos nurodė, kad 1995 m. paskelbta krizė dėl vandens trūkumo ir kad paskirtas specialus komisaras (ital. *Commissario Governativo per l'Emergenza Idrica*), turintis specialius įgaliojimus valdyti vandens išteklius, taip pat atlikti skubius infrastruktūros darbus.

(22) Italijos valdžios institucijos taip pat nurodė, kad 2002–2006 m. Sardinijos regioniniame plėtros plane buvo nustatytos konkrečios runkelių auginimui skirtos priemonės. Tokios priemonės: žemės ūkio sklypų vandens sistemos sutvarkymas, ūkių drėkinimo įrenginių ir įrangos įsigijimas, naujesnės technikos naudojimas, tręšimo ir augalų apsaugai skirtos technikos naudojimas.

III. PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ PRADĖTA PROCEDŪRA

(23) Komisija EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą pradėjo todėl, kad suabejojo priemonės suderinamumu su Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkto nuostatomis, pagal kurias pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su bendrąja rinka. Komisija 87 straipsnio 2 dalies b punkte pateiktas sąvokas „gaivalinės nelaimės“ ir „ypatingi įvykiai“ aiškina siaurai, nes jos sudaro išimtį iš bendrojo valstybės pagalbos nesuderinamumo su bendrąja rinka principo, nustatyto EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Iki šiol Komisija pripažino, kad gaivalinėmis nelaimėmis gali būti laikomi žemės drebėjimai, lavinos, nuošliaužos ir potvyniai.

(24) Komisija nuosekliai laikosi nuomonės, kad nepalankios oro sąlygos, kaip antai: šaltis, kruša, ledas, lietus arba sausra, negali būti laikomos gaivalinėmis nelaimėmis, kaip apibrėžta 87 straipsnio 2 dalies b punkte. Vis dėlto, kadangi šie reiškiniai žemės ūkio produkcijai ir ūkio gamybos priemonėms gali padaryti žalos, Komisija sutiko, kad tokie įvykiai gali būti laikomi gaivalinėmis nelaimėmis, kai padarytos žalos dydis pasiekia tam tikrą ribą, kuri yra 20 % įprastos produkcijos mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir 30 % kitose vietovėse. Gairių ([14]) 11.3 punkte nustatyta, kad pagalba dėl nepalankių oro sąlygų patirtai žalai kompensuoti gali būti skiriama tik ūkininkams ir augintojų organizacijoms, kurioms ūkininkai priklauso. Komisijos manymu, 11.3 punkte minima pagalba laikytina suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, jei ji atitinka tam tikras sąlygas.

(25) Komisija nuosekliai laikosi nuomonės, kad Gairių 11.3 punkto nuostatos žemės ūkio produkciją perdirbančioms pramonės įmonėms netaikytinos, nes jos nuomone, šios įmonės gali pakankamai lanksčiai organizuoti savo tiekimą. Akivaizdu, kad dėl to gali išaugti papildomos išlaidos žaliavoms ir (arba) sumažėti rentabilumas, bet tuo negalima pateisinti taisyklių, galiojančių žemės ūkio produkcijos gamybai, tiesioginio taikymo.

([13]) Tada, kai pranešta apie pagalbą, rinka buvo reguliuojama 2001 m. birželio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1260/2001 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 178, 2001 6 30, p. 1).

([14]) Žr. 11 išnašą.

(26) Kadangi Italijos valdžios institucijos tyrimui bei galimam leidimui teikti pagalbą kito teisinio pagrindo nepasiūlė, šiame tyrimo etape Komisija negali atmesti galimybės, kad numatyta pagalba yra pagalba veiklai, kitaip tariant, pagalba, kuria siekiama padengti įmonės išlaidas, kurias ji paprastai būtų patyrusi kaip įprastines valdymo ar su įprastine veikla susijusias išlaidas.

(27) Be to, Italijos valdžios institucijų pateikti duomenys ir Komisijos turimi duomenys rodo, kad dėl šios įmonės rentabilumo sumažėjimo įmonei „Sadam ISZ“ ir įmonėms „SAM“ ([15]) ir „FINBIETICOLA Spa“ ([16]), kurioms ji tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso, didesnių sunkumų nebūtų kilę.

(28) Galiausiai, net jei Gairių 11.3 punkte nustatytą nuostolių atlyginimo principą būtų galima laikyti taikytinu įmonei „Sadam ISZ“ (šiame tyrimo etape to padaryti negalima), laikotarpis, kurį Italijos valdžios institucijos ėmė skaičiuodamos pagalbos dydį, būtų buvęs neteisingas.

IV. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

(29) Pradėjus procedūrą, Komisija gavo įmonės „Sadam ISZ“ ([17]), Sardinijos regiono pirmininko ([18]) ir įmonės „Brumar Srl“ ([19]) pastabas.

Įmonė „Sadam ISZ“

(30) Įmonė „Sadam ISZ“ pastabose išreiškė motyvus, pateiktus rašto pradėti oficialią tyrimo procedūrą 12–36 punktuose, kuriais rėmėsi Italijos valdžios institucijos, svarstydamos galimybę skirti pagalbą: tai, kad sausra buvo išskirtinė; tai, kad dėl specifinio cukraus rinkos organizavimo žaliava neįmanoma apsirūpinti iš kitų regionų; tai, kad žaliavos neįmanoma tinkamai atvežti, nes rafinavimo įmonė yra saloje; tai, kad cukraus gamybos sektorius svarbus salos ekonomikai. Ji taip pat pateikė duomenis apie tai, kaip keitėsi įmonės „Sadam ISZ“, šiuo metu valdomos tik „Eridania Sadam“ grupės, savininkai. 2003 m. gruodžio mėnesį pasitraukus įmonei „Sviluppo Italia SpA“, „Finbieticola“ turėta akcijų dalis 2004 m. spalio mėnesį taip pat atiteko grupei „Eridania Sadam“. „Sadam ISZ“ pateikė su įvairiomis įmonėmis ir valdžios institucijomis sudarytos sutarties, kuria siekiama užtikrinti cukrinių runkelių auginimo Sardinijoje tęstinumą, kopiją. Tuo remiantis, Sardinijos regionas įsipareigojo imtis visų priemonių, būtinų atnaujinti investicijas į cukrinių runkelių sektorių, t. y. valdyti vandens išteklius ir su kuo skubiau kreiptis į Komisiją dėl leidimo suteikti minėtą 3,5 mln. EUR pagalbą, skirtą dėl sausros patirtiems nuostoliams kompensuoti.

(31) „Sadam ISZ“ manymu, jos produkcija pokyčiams Europos rinkoje visiškai neturėjo įtakos, nes ji užima tik 0,2 % rinkos, taip pat todėl, kad 98 % jos produkcijos skirti Sardinijos rinkai ir tenkina apie 50 % rinkos poreikių, o „Eridania Sadam“ grupė pagamina 35 % Italijos cukraus, tai sudaro 1,7 % Europos cukraus, taip pat jai priklauso 23 % Italijos rinkos, tai sudaro 2,15 % Europos rinkos.

Sardinijos regiono pirmininkas

(32) Sardinijos regiono pirmininkas pažymėjo, kad 2001–2002 m. sausra buvo išskirtinė ir jokiu būdu negali būti ateityje, kitokiose situacijose taikytinas precedentas. Regiono pirmininkas pabrėžė, kad vienintelės rafinavimo įmonės uždarymas turėtų neigiamų pasekmių salos ekonomikai, kadangi cukrinių runkelių auginimas yra svarbus Sardinijos ūkio sektorius – cukrinius runkelius augina 1 300 ūkių, kuriuose dirba apie 5 000 žmonių, rafinavimo įmonėje dirba 83 nuolatiniai darbuotojai ir apie 200 sezoninių darbuotojų, neskaičiuojant šios ūkio šakos sukurtų darbo vietų (tretieji asmenys, atsakingi už runkelių auginimą ir derliaus nuėmimą, vežėjai, patalpų priežiūra užsiimančios įmonės). Šis sektorius taip pat svarbus racionaliai tvarkant žemės ūkio produktų gamybą kaip visumą, nes ši kultūra labai svarbi vykdant sėjomainą. Regiono pirmininkas priminė, kad regiono administracija cukrinių runkelių sektoriui skiria daug dėmesio ir įsipareigojo šį sektorių išsaugoti.

Įmonė „Brumar Srl“

(33) Įmonės „Brumar Srl“ teigimu, „Sadam“ cukraus rafinavimo įmonė nuostolių nepatyrė, nes turėjo galimybę cukraus nusipirkti Prancūzijoje, Vokietijoje ir Kroatijoje; nuo 2003 m. spalio 1 d. visos Italijos rafinavimo įmonės baltojo cukraus kainą padidino 50 EUR/t ir penkios Italijoje esančios cukraus rafinavimo įmonės uždirbo 80 mln. EUR grynojo pelno. Pasak „Brumar Srl“, didžiausia šio pelno dalis teko įmonei „Sadam“, nes ji Italijoje pagamina daugiausia cukraus. Išvadose „Brumar Srl“ teigia, kad pagalba turėtų būti suteikta cukrinių runkelių augintojams dėl sausros neužauginto derliaus nuostoliams atlyginti, taip pat perdirbimo įmonių nepasamdytiems darbininkams.

([15]) „SAM srl“ yra „Sadam Spa“ kontroliuojama įmonė. „Sadam“ grupė pagamina 35 % valstybėje pagaminamo cukraus.
([16]) Pagrindinis „FINBIETICOLA Spa“ uždavinys – dalyvauti Italijos cukraus gamybos įmonių, kurių akcijų ji turi, veikloje.
([17]) 2005 m. kovo 31 d. raštas.
([18]) 2004 m. gruodžio 10 d. raštas.
([19]) 2005 m. kovo 7 d. faksas.

V. **ITALIJOS PASTABOS**

(34) Pradėjus procedūrą Italijos valdžios institucijos pastabas atsiuntė 2004 m. spalio 13 d. ir 2005 m. balandžio 7 d. raštais, taip pat 2005 m. gegužės 17 d. raštu pateikė pastabas dėl įmonės „Brumar Srl“ rašto.

(35) Italijos valdžios institucijos nesutiko su visoms įmonės „Brumar Srl“ pastabomis, teigdamos, kad šiuo atveju jos nereikšmingos, nes Vilasoro rafinavimo įmonė cukraus iš įmonės „Brumar Srl“ nurodytų šalių niekada neimportavo, didėjo viso Italijoje pagaminto cukraus kaina ir tai vyko 2003 prekybos metais, po metų, už kuriuos pagalba turėjo būti skirta, taip pat jos nesutiko su 2003 m. numanomo bendrai Italijos cukraus gamybos įmonių turėto pelno ir ypač „Eridania Sadam“ grupės pelno skaičiavimais. „Eridaina Sadam“ grupė, kuriai priklauso įmonė „Sadam ISZ“, 2003 m. pagamino 34 % Italijos cukraus.

(36) 2004 m. spalio 13 d. rašte Italijos valdžios institucijos pripažino, kad Komisija išsamiai pateikė visas bylos aplinkybes ir oficialios tyrimo procedūros pradėjimo parengiamuoju etapu pateiktus duomenis, t. y. nurodė teisinį pagrindą, kompensacinį siūlomos priemonės pobūdį, pagalbos skaičiavimo tvarką, leidimui teikti pagalbą svarbų teisinį pagrindą, tarpusavio ryšį tarp cukrinių runkelių sektoriaus žemės ūkio ir pramonės aspektų, taip pat tai, kad nėra galimybių apsirūpinti žaliava, skirta perdirbti Sardinijoje, iš kitų aprūpinimo regionų, minėto sektoriaus svarbą salos ekonomikai.

(37) Italijos valdžios institucijų manymu, pagalbos priemonė poveikio Bendrijos vidaus prekybai nedaro, nes jos poveikis tik regioninio pobūdžio: 98 % Vilasoro cukraus rafinavimo įmonės produkcijos parduodama vietos rinkoje, tad kitoms Bendrijos įmonėms kontinentinės Italijos ar Bendrijos, taip pat tarptautinėje rinkoje konkurencijos ji nesudaro. Italijos valdžios institucijos mano, kad Komisija, remdamasi dokumentu „Komunikato projektas. Naujos valstybės pagalbos, Bendrijos vidaus prekybai nedarančios didelio poveikio, gairės“, daugiau dėmesio turėtų skirti ekonominiam atitinkamos priemonės poveikiui, visų pirma atsižvelgdama į nedidelį jos poveikį prekybai. Anot Italijos valdžios institucijų, Komisijos teiginys ([20]), kad Italija cukraus gamyboje vaidina svarbų vaidmenį, turėtų būti susietas su tuo, kad Italija tėra ketvirta pagal dydį cukraus gamintoja Europoje, į tai atsižvelgiant, grupei „Eridania Sadam“ tenkanti Europos rinkos dalis buvo tik truputį daugiau nei 1,5 %, o „Sadam ISZ“ produkcija sudarė 0,06 % (2002 prekybos metų duomenys).

(38) Kaip teisinį pagrindą, kuriuo remiantis skiriama priemonė, Italijos valdžios institucijos nurodo keletą ankstesnių Komisijos sprendimų, kuriais Komisija leido teikti pagalbą žemės ūkio ir žemės ūkio pramonės sektoriuose, remiantis Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktu ir atsižvelgiant į Gairių 11.3 punkte nurodytus taikymo kriterijus (t. y. valstybės pagalbos bylos Nr. 83/2000, Nr. 185/2000, Nr. 657/02 ir Nr. 729/02), ir teigia, kad šiuo atveju esama kriterijų atitikties.

(39) Taip pat Italijos valdžios institucijos atkreipia Komisijos dėmesį į Gairių 3.4 punktą, kuriame nurodoma, kad tai, kad pagalbos priemonės visais aspektais negalima priskirti vienai iš pačiose Gairėse nurodytų situacijų, Komisijos neatleidžia nuo pareigos kiekvieną atvejį išnagrinėti atskirai pagal Sutarties 87, 88 ir 89 straipsniuose nurodytus principus, taip pat pagal Bendrijos bendrosios žemės ūkio politikos ir kaimo plėtros principus. Todėl Italijos valdžios institucijos mano, kad jei Komisijos nuomone siūlomai priemonei 87 straipsnio 2 dalies b punktas netaikytinas, priemonė turėtų būti patvirtinta remiantis 87 straipsnio 3 dalies c punktu.

(40) Anot Italijos valdžios institucijų, siūloma priemonė rafinavimo įmonei sudarytų galimybę kompensuoti dalį didelių nuostolių, patirtų sumažėjus cukraus gamybai dėl perdirbti tinkamos žaliavos trūkumo, susidariusio dėl 2001–2002 m. kilusios didelės sausros. Įprastinio Sardinijoje užauginamų cukrinių runkelių derliaus pakanka, kad perdirbimo įmonė dirbtų nepatirdama nuostolių. Suteikta pagalba, kurią Italijos valdžios institucijos vertina kaip sąlyginę ir išimtinę, taip pat padėtų užbaigti visą 1999 m. pradėtą restruktūrizavimo projektą, susijusį su didelėmis investicijomis į pramonę ([21]) ir žemės ūkį (žr. Komisijos parvirtintą priemonę 4.9 N POR Sardinija), iš kurio naudos būtų viso regiono ekonomikai.

([20]) Žr. rašto, kuriuo pradedama procedūra, 38 punktą.

([21]) Žr. 4 išnašą.

(41) Italijos valdžios institucijų teigimu, nuoroda į „Sadam Eridania“ grupės vidaus santykius vertinant šį atvejį nėra svarbi. Dėl 2003 m. susidariusio didelio prekybos deficito „Sadam Eridania“ grupė ir „FINBIETICOLA Spa“ 2003 m. gruodį pradėjo įmonės kapitalo atkūrimą įmokant 5 039 393 EUR, taip įgyvendindamos savo įsipareigojimus kontroliuojamai įmonei, atsižvelgiant į įprastinę 2003 m. prisiimtą „Sadam ISZ“ įmonės riziką (administravimo metai/įprastinė gamyba). Po šio kapitalo restruktūrizavimo pasitraukė viešasis akcininkas „Sviluppo Italia“, nes jis atkuriant kapitalą nedalyvavo. Italijos valdžios institucijos nemano, kad kontroliuojanti įmonė turi pareigą iš grupės vidaus finansinių srautų kompensuoti dėl išskirtinio pobūdžio ir protingai planuojant grupės verslo veiklą negalimo numatyti įvykio patirtus nuostolius. Italijos valdžios institucijos laikosi nuomonės, kad akcininkų atsakomybė už kontrolę turi apsiriboti reikalavimais, susijusiais su įprastine įmonės veikla.

(42) Galiausiai, Italijos valdžios institucijos mano, kad dėl lyginamojo laikotarpio, nustatyto kompensacijai apskaičiuoti, jos laikėsi Gairių 11.3.2 punkte nustatytų principų. Be to, faktiškai įmonės patirtų nuostolių (6 858 448 EUR) ir siūlomos pagalbos sumos (3,5 mln. EUR) skirtumas nėra per didelė kompensacija. Italijos valdžios institucijos pažymi, kad Komisija jau pripažino kitokius nei nurodyta Gairėse nuostolių skaičiavimo būdus, jei dėl pasirinkto būdo neatsiranda galimybė per didelei patirtų nuostolių kompensacijai ([22]).

(43) Komisija paprašius, paskutiniuose 2008 m. raštuose Italijos valdžios institucijos pateikė papildomos informacijos. T. y. Italijos valdžios institucijos pateikė duomenų (išreikštų tonomis) apie cukraus gamybą, kurie pateikiami lentelėje:

Prekybos metai	Vilasoro įmonės produkcija	„Sadam“ grupės produkcija	„Sadam“ grupės A + B kvota	Deficitas/perteklius
1999–2000 m.	34 310,13	334 851,41	308 119,70	26 731,71
2000–2001 m.	26 608,50	290 403,52	298 910,30	– 8 506,78
2001–2002 m.	20 004,60	242 879,84	305 996,50	– 63 116,66
2002–2003 m.	11 007,06	283 729,55	290 072,50	– 6 342,95
2003–2004 m.	9 143,18	284 895,25	533 961,70	– 249 066,45
2004–2005 m.	9 520,30	341 327,21	540 996,50	– 199 669,29
2005–2006 m.	8 193,55	623 281,50	484 356,20	138 925,30

(44) Italijos valdžios institucijos taip pat nurodė, kad Vilasoro cukraus gamykla visiškai sustabdė veiklą dėl pagal cukraus BRO reformą vykdomo sektoriaus restruktūrizavimo. Į tai atsižvelgdama „Eridania Sadam“ 2007 m. balandžio 30 d. Žemės ūkio, maisto ir miškų politikos ministerijai pateikė Vilasoro cukraus gamyklos restruktūrizavimo projektą.

(45) Anot Italijos valdžios institucijų, pagalbą, apie kurią pranešta, bus galima įtraukti į sektoriaus ir įmonės, kuri gyvybiškai svarbi siekiant išsaugoti darbo vietas ir žemės ūkio energetikos sektoriaus realizavimo rinkas, restruktūrizavimo procesą.

VI. **PAGALBOS ĮVERTINIMAS**

Rinkos organizavimas

(46) Svarstoma priemonė yra cukraus rafinavimo įmonei skirtina pagalba. Remiantis 2006 m. vasario 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 318/2006 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo ([23]) 36 straipsniu ir iki jo – Reglamento (EB) Nr. 1260/2001 45 straipsniu, šiame reglamente nurodytiems produktams taikomi EB sutarties 87, 88 ir 89 straipsniai. Todėl minėtam sektoriui, su kuriuo ši priemonė susijusi, taikomos Bendrijos nuostatos dėl valstybės pagalbos.

([22]) Valstybės pagalba Nr. 661/01, Sprendimas (2003) C/130, 2003 m. vasario 13 d. (OL C 68, 2003 3 21, p. 17).
([23]) OL L 58, 2006 2 28, p. 1.

Draudimas teikti valstybės pagalbą pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį

(47) Pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, būdama naudinga tam tikroms įmonėms arba tam tikrų prekių gamybai, iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją, yra nesuderinama su bendrąja rinka, jeigu ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(48) Minima pagalba atitinka Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nurodytą apibrėžtį, nes konkrečiai įmonei (Vilasoro įmonei „Sadam ISZ“) suteikiamas ekonominis pranašumas, taip pat finansuojama iš valstybės lėšų (regionų lėšų) ir tokia pagalba gali daryti poveikį prekybai. Be to, kaip rodo pradėjus procedūrą „Sadam“ pateikti duomenys, įmonė veikia ne tik Italijos, bet ir Bendrijos vidaus rinkoje (žr. 31 punktą). Nors beveik visas Vilasoro rafinavimo įmonėje pagamintas cukrus skirtas Sardinijos rinkai, tačiau dėl svarstomos pagalbos galimi konkurentai iš kitos valstybės narės šioje rinkoje gali atsidurti mažiau palankioje padėtyje.

(49) Pagal Europos Teisingumo Teismo praktiką, įmonės konkurencinės padėties pagerinimas suteikiant valstybės pagalbą iš esmės reiškia konkurencijos iškreipimą konkuruojančių įmonių, kurios negauna tokios paramos, atžvilgiu ([24]). Pagal teisės praktiką dėl palyginti nedidelės pagalbos sumos arba palyginti mažo pagalbą gaunančios įmonės dydžio neatmetama galimybė, kad gali būti daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai ([25]).

(50) Priemonė daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, jei ji trukdo importui iš kitų valstybių narių arba jei ji palengvina eksportą į kitas valstybes nares. Esminis kriterijus tai, kad dėl minėtos priemonės Bendrijos vidaus prekyba keičiasi arba gali pakisti.

(51) Produktu, kuriam taikoma pagalbos schema, valstybės narės prekiauja tarpusavyje ([26]), todėl jį veikia konkurencija.

(52) Tai, kad cukraus sektoriui taikomas bendras rinkos organizavimas, kaip taip nurodyta 46 punkte, taip pat rodo prekybos cukrumi Bendrijos vidaus rinkoje svarbą ir siekį užtikrinti tokias konkurencijos sąlygas, kad būtų išvengta bendros rinkos iškraipymo.

([24]) 1980 m. rugsėjo 17 d. Teismo sprendimas byloje C-730/79, rink. 1980, p. 2671, 11–12 punktai.

([25]) 1990 m. kovo 21 d. Teisingumo teismo sprendimas byloje C-142/87, rink. 1990, p. I-959, 43 punktas ir 1994 m. rugsėjo 14 d. sujungtos bylos C-278/92 ir C-280/92, rink. 1994, p. I-4103, 40–42 punktai.

([26]) Cukraus sektorius pasižymi aktyvia prekyba tarp Bendrijos narių. 2002 m. Italija iš kitų valstybių narių (EU-15) importavo 366 539 tonas cukraus, o eksportavo – 37 564 tonas.

(53) Komisijos komunikato projekto, pavadinto „Naujos valstybės pagalbos, Bendrijos vidaus prekybai nedarančios didelio poveikio, gairės“, kurį nurodo Italijos valdžios institucijos (žr. 37 konstatuojamąją dalį), Komisija nepriėmė, ir jis negali turėti įtakos nurodytiems argumentams.

(54) Todėl šis atvejis atitinka prekybos ir konkurencijos iškreipimo kriterijus.

(55) Todėl ši priemonė yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

(56) EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas nėra besąlygiškas. Kad siūloma priemonė būtų laikoma suderinama su bendrąja rinka, jai turi būti taikoma viena iš Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų leidžiančių nukrypti nuostatų.

EB sutarties 87 straipsnio 2 dalyje nurodytos leidžiančios nukrypti nuostatos

(57) EB sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkto nuostatos, kuriomis remiasi Italijos valdžios institucijos, ir pagal kurias pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su bendrąja rinka, netaikytinos.

(58) Kadangi Sutartyje neapibrėžiama, kas yra „ypatingas įvykis“ ir „gaivalinės nelaimės“, tikslinga patikrinti, ar Sardinijoje buvusią sausrą galima laikyti gaivaline nelaime, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkte. Galiausiai, Komisija pagal nusistovėjusią praktiką 87 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytas sąvokas „gaivalinės nelaimės“ ir „ypatingi įvykiai“ aiškina siaurai.

(59) Teisingumo Teismas ne kartą patvirtindavo būtinumą taip aiškinti ([27]).

(60) Iki šiol Komisija gaivalinėms nelaimėms prilygindavo žemės drebėjimus, lavinas, nuošliaužas ir potvynius. Ypatingais įvykiais pripažinti karai, vidaus neramumai arba streikai bei su tam tikromis išlygomis ir priklausomai nuo jų masto – svarbesnės branduolinės ar pramoninės avarijos ir dideli nuostolius sukeliantys gaisrai.

(61) Kadangi tokius įvykius iš esmės sunku numatyti, Komisija toliau vertins pagalbos skyrimo paraiškas kiekvienu atveju atskirai, remdamasi Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktu ir atsižvelgdama į nusistovėjusią šios srities praktiką. Taip nagrinėti kiekvieną atvejį ypač būtina, kai kalbama apie pagalbą tokiam problemiškam sektoriui kaip cukraus, kur kiekviena priemonė, kuria įsikišama į rinką, gali prieštarauti bendrai organizuojant rinką numatytoms priemonėms.

([27]) EBTT, 2004 m. lapkričio 11 d., *Ispanija prieš Komisiją*, byla C-73/03, 37 punktas. EBTT, 2006 m. vasario 23 d., bylos C-346/03 ir C-529/03, *Giuseppe Atzeni e.a.*, 79 punktas.

(62) Pagal nusistovėjusią Komisijos praktiką nepalankios oro sąlygos, kaip antai: šaltis, kruša, ledas, lietus arba sausra, negali būti laikomos gaivalinėmis nelaimėmis, kaip apibrėžta 87 straipsnio 2 dalies b punkte (žr. 2000–2006 m. gairių 11.3.1 punktą).

(63) Iki šiol net ir didelė sausra niekada nebuvo pripažinta gaivaline nelaime, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkte.

(64) Ypatingas įvykis, apskritai, turi pasižymėti bent jau požymiais įvykio, kuris savo pobūdžiu ir poveikiu tam tikriems rinkos dalyviams labai skiriasi nuo įprastų sąlygų ir peržengia normalių rinkos funkcionavimo sąlygų ribas.

(65) Be to, remiantis Italijos pateiktais duomenimis, daryti išvados, kad sausra buvo išskirtinė, negalima; greičiau tai pasikartojančio pobūdžio reiškinys: nuo 1999 m. rudens (išskyrus 2001 m. lapkritį) ilgai buvo itin sausa. 2001–2002 m. kritulių iškrito mažiau nei vidutiniškai, tačiau ne itin mažai. 1990–2000 m. buvo treji didesnės sausros metai (1994–1995 m., 1998–1999 m., 1999–2000 m.). Nuo 1970 m. pastebima bendra kritulių kiekio mažėjimo tendencija ([28]).

(66) Kitas veiksnys, iš kurio galima spręsti, kad sausra yra pasikartojantis reiškinys, yra tai, kad krizė dėl vandens trūkumo Sardinijoje paskelbta 1995 m. ([29]), o baigėsi ji 2004 m. gruodžio 31 d. ([30]).

(67) Tai, kad 1990–2002 m. pagalba dėl sausros patirtiems nuotoliams kompensuoti cukrinių runkelių augintojams suteikta keturis kartus taip pat rodo, kad sausra nėra labai retas reiškinys.

(68) Be to, žvelgiant į po svarstomojo 2001–2002 m. periodo (žr. 43 punkte pateiktą lentelę) pagamintos produkcijos kiekį matyti, kad Vilasoro rafinavimo įmonės gamyba stipriai sumažėjo, nors tuo metu sausros nebuvo.

(69) Todėl, remiantis šiuo teisiniu pagrindu, Italijos valdžios institucijų siūlomos pagalbos leisti teikti negalima.

EB sutarties 87 straipsnio 3 dalyje nurodytos leidžiančios nukrypti nuostatos

(70) Tikslinga ištirti, ar siūlomą priemonę galima laikyti suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalį. Šiuo atveju reikšmingesnės c punkto nuostatos, kuriose nurodoma, kad pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui, gali būti laikoma neprieštaraujančia bendrajai rinkai.

(71) Aiškindama minėtą leidžiančią nukrypti nuostatą žemės ūkio sektoriaus atveju, Komisija visų pirma patikrina, ar taikomas 2003 m. rugsėjo 23 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba ([31]). Jei minėtas reglamentas netaikomas, Komisija remiasi Gairėmis.

(72) Šiuo atveju Reglamentas (EB) Nr. 1/2004 netaikomas, nes pagalba skiriama perdirbimo įmonei už dėl nepalankių oro sąlygų patirtus nuostolius – minėtame reglamente toks atvejis nenumatytas. Todėl Komisija priemonę turėtų įvertinti remdamasi Gairėmis.

(73) Gairių 11.2 punkte nustatomas valstybės pagalbos, skirtos dėl gaivalinių nelaimių arba ypatingų įvykių patirtiems nuostoliams kompensuoti, reglamentavimas. Šis punktas toliau aptariamas nebus, nes jam taikomas jau apsvarstytas Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punktas.

(74) Gairių 11.3 punkte reglamentuojama valstybės pagalba ūkininkams dėl nepalankių oro sąlygų, kaip antai, šaltis, lietus, ledas, arba sausra, įvykių, kurių negalima laikyti gaivalinėmis nelaimėmis, kaip tai apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 2 dalies b punkte, padarytai žalai kompensuoti.

(75) Kai ūkio produkcijai arba žemės ūkio gamybos priemonėms padarytos žalos dydis yra 20 % įprastos produkcijos mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir 30 % kitose vietovėse, Komisija tokius įvykius laiko gaivalinėmis nelaimėmis ir leidžia ūkininkams suteikti pagalbą, skirtą Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytiems nuostoliams kompensuoti.

(76) Apskritai, sausra gali būti pripažįstama gaivaline nelaime, kaip tai jau buvo padaryta Sprendime Nr. 331/02 ([32]), nes ūkininkų ar gamintojų organizacijų patirtos žalos dydis viršija nustatytą ribą. Vis dėlto, kaip nurodyta rašte pradėti procedūrą, Komisija nuosekliai laikosi nuomonės, kad Gairių 11.3 punkto nuostatos žemės ūkio produkciją perdirbančioms pramonės įmonėms netaikytinos, nes jos nuomone, šios įmonės gali pakankamai lanksčiai valdyti savo tiekimą Akivaizdu, kad dėl to papildomos išlaidos žaliavoms gali išaugti ir (arba) sumažėti rentabilumas, bet tuo negalima pateisinti taisyklių, galiojančių žemės ūkio produkcijos gamybai, tiesioginio taikymo. Be to, šį Gairių 11.3.8 punkte nurodytą požiūrį

([28]) Duomenų šaltiniai: *S.A.R., Le precipitazioni sulla Sardegna da Settembre 2001 ad Agosto 2002*.

([29]) 1995 m. birželio 20 d. Ministrų Tarybos pirmininko dekretas „Dichiarazione dello stato di emergenza“, remiantis įstatymu 225/92.

([30]) http://www.regione.sardegna.it/j/v/138?s=1&v=9&va=3&c=1219

([31]) OL L 1, 2004 1 3, p. 1.

([32]) 2002 m. rugsėjo 2 d. Komisijos raštas C (2002) 3211. http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n331-02.pdf

taip pat patvirtino Pirmosios instancijos teismas neseniai priimtame sprendime ([33]).

(77) Pagal Gairių 11.3 punktą pagalba, skirta dėl nepalankių oro sąlygų žemės ūkio produkciją perdirbančių pramonės įmonių patirtiems nuostoliams atlyginti, su bendrąja rinka nesuderinama.

(78) Vieną savo argumentų Italijos valdžios institucijos grindė tuo, kad minėta cukraus gamybos įmonė neturėjo galimybės pakankamai lanksčiai valdyti savo tiekimą, todėl, atsižvelgiant į glaudų cukrinių runkelių auginimo ir cukraus gamybos įmonės ryšį, turėtų būti leista pagalbą taikyti ir cukraus gamybos įmonei. Į tai atsižvelgdamos Italijos valdžios institucijos nurodė kelis Komisijos sprendimus kaip precedentus. Kelių pirmųjų minėtų sprendimų laikyti palyginamais negalima, nes jie savaime laikytini gaivalinėmis nelaimėmis (pagalba Nr. 729/02 ([34]), susijusi su kompensacijomis po Prancūzijos pietryčių dalyje kilusiais potvyniais) arba ypatingais įvykiais (pagalba Nr. 83/2000 ([35]), susijusi su užteršimu dioksinais Belgijoje, pagalba Nr. 185/2000 ([36]), kuria kompensuojama dėl dumblių žydėjimo Adrijos jūroje Italijoje patirta žala, ir pagalba Nr. 657/02 ([37]), susijusi su Belgijos miškų sektoriumi, kuris nukentėjo dėl apnikusių kinivarpų ir grybelio). Kaip pirmiau nurodyta, pačios savaime sausros negalima laikyti gaivaline nelaime ar ypatingu įvykiu, todėl nurodyti sprendimai negali būti laikomi į šį atvejį panašiais precedentais.

(79) Italijos valdžios institucijos taip pat paminėjo sprendimus Nr. 745/2000–C 4/01 ([38]) ir Nr. 331/02 ([39]). Komisija abiem atvejais nusprendė, kad sausrą galima pripažinti gaivaline nelaime, nes jos padaryta žala viršijo nustatytą ribą. Abiem atvejais pagalba buvo skirta pirminės produkcijos gamintojams ir „consorzi di bonifica“ (melioracijos darbų konsorciumams). Komisija nusprendė, kad žemės ūkio gairės „consorzi di bonifica“ netaikomos, nes vanduo nėra Sutarties I priede minimas produktas.

(80) Tačiau šie „consorzi di bonifica“ negali būti prilyginami įprastoms įmonėms, kaip šiuo atveju minima cukraus gamykla. „Consorzi di bonifica“ yra savarankiškai veikianti valstybinė įmonė, kuri tvarko vandens baseinus. Už drėkinimui patiektą vandenį šioms įmonėms sumoka ūkininkai. Šį skirtumą tarp „consorzi di bonifica“ ir žemės ūkio produktų perdirbimo ar prekybos įmonių taip pat patvirtina tai, kad minėtos pagalbos Nr. 745/2000–C 4/01 atveju Komisija nusprendė procedūrą pradėti dėl dalies pagalbos, susijusios su žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos įmonėmis bei kooperatyvais, ir nurodė, kad taikant žemės ūkio gaires pagalbos šioms įmonėms patvirtinti nebuvo galima. Kadangi po to pranešimas apie pagalbą buvo atsiimtas, tuo atveju galutinio sprendimo nebuvo priimta.

(81) Italijos valdžios institucijos pateikė argumentus dėl sunkumų apsirūpinti žaliava iš kitur, kuriais siekiama įrodyti, kad dėl sutarčių, kuriomis runkelių augintojai susiejami su rafinavimo įmonėmis, sistemos, taip pat dėl to, kad ši rafinavimo įmonė yra saloje ir todėl, kad cukriniai runkeliai tinkami naudoti trumpą laiką, rafinavimo įmonėms apsirūpinti žaliava ne iš savo aprūpinimo regiono yra sudėtinga. Tai, kad rafinavimo įmonės negali pasirūpinti žaliava iš kitur, lėmė Reglamentas (EB) Nr. 1260/2001, kuriuo nustatyta cukrinių runkelių ir rafinavimo įmonių sutarčių sistema. Pačios Italijos valdžios institucijos nurodė, kad įprastinėmis sąlygomis neįmanoma apsirūpinti žaliava iš kitų runkelių auginimo regionų, skirtų kitoms įmonėms, taip, kad šių įmonių galutinis pagaminto cukraus kiekis nesumažėtų ir joms nebūtų trukdoma pasiekti pagal kvotą tenkantį kiekį. Todėl jos nurodė, kad atvejai, kai rafinavimo įmonė gauna žaliavos ne iš savo įprastų runkelių auginimo regionų, paprastai reti.

(82) Italijos pateiktas įmonių veiksmų laisvės trūkumo argumentas dėl minėto Reglamento (EB) Nr. 1260/2001 tinka bet kuriai cukraus gamyklai, nepriklausomai nuo vietovės. Todėl toks argumentas būtų taikomas visoms perdirbimo įmonėms, kurių ryšys su augintojais neatsiejamas nuo rinkos, kurioje jos vykdo veiklą. Pripažįstant šį argumentą būtų prieštaraujama žemės ūkio gairių aiškinimui siaurai; vis dėlto turėtų būti aiškinama siaurai, nes šiuo atveju tai išimtis iš bendros taisyklės dėl pagalbos nesuderinamumo.

([33]) 2005 m. gruodžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas, byla T-200/04, 46 punktas, pagal kurį, iš šių nuostatų teksto ir bendros struktūros aiškėja, kad Gairių 11 punkte daromas principinis skirtumas tarp ūkininkų bei žemės ūkio produktų gamybos ir tarp perdirbimo įmonių bei perdirbimo veiklos. Pagal šį punktą galima patvirtinti tik ūkininkų patirtiems nuostoliams kompensuoti skirtą pagalbą, ir tik jei jie užsiima žemės ūkio produktų gamyba.

([34]) 2003 m. balandžio 2 d. Komisijos raštas C(2003)910 galutinis. http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n729-02.pdf

([35]) 2000 m. gegužės 25 d. Komisijos raštas SG(2000) D/103852. http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2000/n083-00.pdf

([36]) 2000 m. gruodžio 5 d. Komisijos raštas SG(2000) D/108955. http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/peche-2000/n185-00.pdf

([37]) 2002 m. gruodžio 6 d. Komisijos raštas http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n657-02_fr.pdf

([38]) 2001 m. vasario 2 d. Komisijos sprendimas (OL C 263, 2001 9 19, p. 16).

([39]) 2002 m. rugsėjo 2 d. Komisijos raštas C(2002) 3211. http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n331-02.pdf

(83) Todėl, remiantis šiuo teisiniu pagrindu, Italijos valdžios institucijų siūlomos pagalbos leisti teikti negalima.

(84) Taip pat Italijos valdžios institucijos minėtų žemės ūkio gairių 3.4 punktą nurodė kaip teisinį pagalbos pagrindą. Taikant šį punktą, Komisija atskirai vertina kiekvieną priemonę, kuriai netaikomos žemės ūkio gairės, atsižvelgdama į Sutarties 87–89 straipsniuose nustatytus principus, bendrą žemės ūkio politiką ir Bendrijos kaimo plėtros politiką. Kaip nurodyta ankstesniuose punktuose, atitinkamoms pagalbos priemonėms (pagalba perdirbimo įmonių dėl nepalankių oro sąlygų patirtiems nuostoliams kompensuoti) konkrečiai taikomas Gairių 11.3 punktas. Pagal jas tokioms įmonėms pagalba negali būti skiriama, todėl 3.4 punktas netaikomas.

(85) Kad tyrimas būtų išsamus, Komisija įvertina, ar šiuo atveju netaikomos gairės dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti. Pirmoji sąlyga, kad įmonė gautų sanavimo arba restruktūrizavimo pagalbą, yra tai, kad atitinkama įmonė turi būti laikoma sunkumus patiriančia įmone, kaip tai apibrėžta gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ([40]). Iš Komisijos turimos informacijos nepanašu, kad tuo metu, kai buvo pranešta apie pagalbą, įmonė turėjo sunkumų. Vienintelis žinomas rodiklis, rodantis, kad taip galėjo būti, yra tai, kad dėl 2003 m. susidariusio didelio prekybos deficito buvo būtina atkurti kapitalą. 2003 m. gruodžio mėn. privatūs akcininkai ėmėsi veiksmų kapitalui atkurti, todėl bet kokia valstybės parama restruktūrizavimui būtų perteklinė. Be to, įmonė jau buvo gavusi 1999 m. Komisijos patvirtintą restruktūrizavimo pagalbą ([41]). Kadangi nuo restruktūrizavimo pabaigos nepraėjo dešimt metų, remiantis sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 3.2.3 punkte nurodytu vienintelį kartą teikiamos pagalbos principu, jokia nauja pagalba negali būti teikiama. Bet kuriuo atveju, Komisija pažymi, kad atitinkama valstybė narė, vykdydama savo pareigą bendradarbiauti su Komisija, turi pateikti visą informaciją, leidžiančią pastarajai institucijai patikrinti, ar įvykdytos išimties, kuria ji nori pasinaudoti, taikymo sąlygos ([42]). Šiuo atveju Italijos valdžios institucijos sanavimo ir restruktūrizavimo gairių taikymo nenurodė, taip pat nepateikė jokių dokumentų, kurie Komisijai leistų duomenis išanalizuoti, atsižvelgiant į šias gaires, nors Komisija tai nurodė sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą 44 konstatuojamojoje dalyje.

Kitos Komisijos abejonės, išreikštos pradedant oficialią tyrimo procedūrą

(86) Pradėdama tyrimą Komisija turėjo informacijos, kuri rodė, kad įmonei „Sadam ISZ“ ir įmonėms, kurioms ji tiesiogiai arba netiesiogiai priklausė („SAM“ ir „FINBIETICOLA Spa“), dėl sumažėjusio šios įmonės rentabilumo didelių sunkumų kilę nebūtų.

(87) Kadangi vykstant tyrimui visišką įmonės „Sadam ISZ“ kontrolę perėmė „Eridania Sadam“, Komisija pažymi, kad patronuojančioji įmonė buvo pajėgi laikytis įsipareigojimų patronuojamajai įmonei ir sudaryti galimybes jai tęsti veiklą, taip pat atsižvelgiant į 1999–2000 m. jai pagal restruktūrizavimo planą suteiktas dideles lėšas bei 2003–2004 m. atliktą kapitalo atkūrimą. Todėl, kaip nurodyta 75 konstatuojamojoje dalyje, panašu, kad ji nėra sunkumų patirianti įmonė, o tai reiškia, kad sanavimo ir restruktūrizavimo gairės netaikomos.

(88) Sprendime pradėti procedūrą taip pat minima, kad net jei Gairių 11.3. punkte nustatytą nuostolių atlyginimo principą būtų galima laikyti taikytinu įmonei „Sadam ISZ“ (šiame tyrimo etape to padaryti negalima), laikotarpis, kurį Italijos valdžios institucijos ėmė skaičiuodamos pagalbos dydį, būtų buvęs neteisingas. Kadangi dėl nurodytų priežasčių Gairių 11.3 punktas nelaikomas taikytinu, šios paskutinės abejonės, kilusios pradedant tyrimo procedūrą, nagrinėti netikslinga.

VII. **IŠVADA**

(89) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus svarstymus, Komisija mano, kad 3,5 mln. EUR dydžio valstybės pagalba, kurią Italija planuoja suteikti Vilasoro cukraus rafinavimo įmonei, priklausančiai „Sadam ISZ“, su bendrąja rinka nesuderinama,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

3,5 mln. EUR dydžio valstybės pagalba, kurią Italija planuoja suteikti Vilasoro cukraus rafinavimo įmonei, priklausančiai „Sadam ISZ“, su bendrąja rinka nesuderinama.

([40]) OL C 288, 1999 10 9, p. 2.
([41]) 2000 m. gegužės 19 d. Komisijos raštas SG(2000) D/103781. http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-1999/n157-99.pdf
([42]) 2005 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Regione autonoma della Sardegna v. Commission*, T171/02, 2005, rink. p. II-2123, 129 punktas.

Todėl šios pagalbos teikti neleidžiama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2008 m. liepos 16 d.

Komisijos vardu
Mariann FISCHER BOEL
Komisijos narė